

SAŽETAK

ABSTRACT

Dječja bolnica Srebrnjak ♦ Srebrnjak 100 ♦ 10000 Zagreb

BIOLOŠKA TERAPIJA U DJECE S JUVENILNIM IDIOPATSKIM ARTRITISOM

BIOLOGICAL THERAPY IN JUVENILE IDIOPATHIC ARTHRITIS

Lana Tambić Bukovac ♦ Mandica Vidović ♦ Marija Perica ♦ Lovro Lamot ♦ Miroslav Harjaček

Juvenilni idiopatski artritis (JIA) najčešća je kronična reumatska bolest u djece i jedan od glavnih uzroka kratkotrajnog ili dugotrajnog invaliditeta te smanjenja kvalitete života u djetinjstvu. Bez pravovremenog i adekvatnog liječenja u djece s JIA javljaju se trajne promjene na zglobovima. Izbor terapije ovisi o tipu JIA, stupnju aktivnosti bolesti, prognostičkim čimbenicima te dokazanoj učinkovitosti i mogućim nuspojavama pojedinih lijekova. Cilj suvremenog liječenja JIA je postizanje potpune remisije bolesti, a ne samo ublažavanje simptoma i privremeno smirivanje upalnog procesa. Nove spoznaje o patogenezi ovih bolesti dovele su do implementacije bioloških lijekova, što je rezultiralo značajnim napretkom u liječenju bolesnika s rezistentnim oblicima JIA, u kojih standardna terapija nije dala zadovoljavajuće rezultate. Brojne studije pokazale su učinkovitost TNF inhibitora i kostimulacijske blokade u liječenju poliartikularnog ti-

pa JIA, dok je blokada IL-1 i IL-6 učinkovita osobito za sistemski oblik JIA. TNF inhibitori - infliximab i adalimumab djelotvorni su u liječenju entezitisu pridruženog artritisa, jer blokiraju TNF-alfa i na sluznici crijeva, koja je kod ovih artritisa često zahvaćena upalom. Također se pokazalo da TNF-alfa blokator - etanercept nije učinkovit u liječenju bolesnika s kroničnim uveitisom, pa se u tim slučajevima preferira davanje adalimumaba.

Različiti podtipovi JIA imaju i različitu biološku patogenezu, odnosno različiti citokinski profili odgovorni su za razvoj određenog tipa ovih bolesti, pa će i pristup biološkoj terapiji biti različit. Kako bi se izbjegle pogreške i nepotrebno odgađanje uvođenja bioloških, potrebne su nacionalne smjernice za primjenu ove terapije kod pojedinih podtipova JIA.

Ključne riječi: juvenilni idiopatski artritis, biološki lijekovi